

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS
ĮSTATYMO NR. XI-1375 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-
3768 TAP-17-1199(2)**

2017-10-16 Nr. NV-2621

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Energetikos ministerija.

2. Projekto tikslas: Pateikti Seimui Vyriausybės išvadą (nutarimą) dėl ankstesnės kadencijos Seimo narių A. Palonio, K. Daukšio, A. Skardžiaus ir Z. Žvikienės parengto Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3768, kuriuo siūloma padidinti į benziną privalomai įmaišomų biodegalų dalį nuo 5 iki 10 proc. ir nustatyti privalomą 5 proc. biodegalų dalies įmaišymą į 1 ir 2 klasės arktinį dyzeliną žiemos laikotarpiu.

3. Dabartinė situacija:

- 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją nustatytas privalomas 10 proc. atsinaujinančių energijos išteklių dalies tikslas transporto sektoriuje, kurį turi pasiekti visos valstybės narės iki 2020 m.
- Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatyta, kad degalų pardavimo vietose turi būti prekiaujama Lietuvos arba ES standartų reikalavimus atitinkančiu benzinu, kuriame yra nuo 5 iki 10 procentų biodegalų, ir dyzelinu, kuriame yra ne mažiau kaip 7 procentai biodegalų.
- Vyriausybės išvada Seimui dėl šio Įstatymo projekto buvo teikta du kartus – 2016 m. birželio 8 d. nutarimu Nr. 591 – „iš esmės pritarti ir pasiūlyti Seimui Įstatymo projektą tobulinti“, o 2016 m. gruodžio 7 d. nutarimu Nr. 1216 pateikta priešinga išvada – „Nepritarti“.

4. Projekto esmė: nutarimo projekte siūloma :

- Iš esmės pritarti siūlymui, kad degalų pardavimo vietose turi būti prekiaujama Lietuvos arba ES standartų reikalavimus atitinkančiu benzinu, kuriame yra 10 procentų biodegalų.
- Nepritarti Įstatymo projekto reikalavimui, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasių arktinio dyzelino sudėtyje turi būti 5 procentai tūrio biodegalų dėl šių priežasčių :
- nėra iki galo ištirtos rizikos dėl techninių automobilių ir geležinkelių transporto vidaus degimo variklių gedimų, kurie gali kilti esant žemai temperatūrai, kai riebalų rūgščių metilesteris (toliau – RRME) įmaišomas į dyzeliną;
- šiam reikalavimui įgyvendinti apytiksliais skaičiavimais reikėtų apie 9 mln. Eurų naftos produktais prekiaujančių įmonių investicijų technologiniams procesams ir 4,55 mln. Eurų kuro talpyklų statybai ir kuro kokybės kontrolei užtikrinti, dėl to dyzelino kaina padidėtų apytiksliai 2.1 – 2.3 procento.
- pasiūlyti Seimui nustatyti, kad Įstatymo projektas įsigalioja 2018 m. gegužės 1 d.
- Pripažinti netekusiu galios 2016 m. gruodžio 7 d. nutarimą Nr. 1216 dėl išvados šiam Įstatymo projektui.

5. Derinimas: nutarimo projektas pakoreguotas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas. Atliktas įstatymo projekto antikorupecinis vertinimas: STT pastabų ir pasiūlymų nepateikė.

- Nutarimo projektas suderintas su Finansų ministerija, Susisiekimo ministerija ir Lietuvos nacionaline vežėjų automobiliais asociacija „Linava“.

Lieka nesuderintos šios pastabos:

- Teisingumo ministerija siūlo nurodyti Vyriausybės pozicijos keitimo priežastis.
- Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija ir Biodegalų asociacija siūlo nustatyti, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasės arktinio dyzelino sudėtyje būtų ne mažiau kaip 5 procentai tūrio biodegalų.
- Pagrindiniai Energetikos ministerijos **neatsižvelgimo į pastabas argumentai:** 1) siekiant įgyvendinti Direktyvą, būtina didinti privalomą biodegalų dalį; 2) nėra ištirtos rizikos dėl vidaus degimo variklių gedimų (maišant biodegalus į arktinį dyzeliną).

6. Atitiktis Vyriausybės programai: atitinka Vyriausybės programos 95.11 punkto nuostatas („didinsime biodegalų gamybą ir jų bei kitų alternatyvių netaršių degalų rūšių naudojimą transporte“).

7. Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje. Atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybės išvadą vėluojama pateikti Seimui.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė, tel. 8 706 63 750, el. p. sarune.navickaite@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,
Tel. (8 706) 64 715, faks. (8 706) 64 820, el. p. info@enmin.lt, http://www.enmin.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-10-10

Nr. (8.1-10)3-1954

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija), įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017 m. rugpjūčio 29 d. išvadoje Nr. NV-2201 pateiktas pastabas bei pasiūlymus, teikia atitinkamai patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3768“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Taip pat atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2017 m. rugpjūčio 30 d. pažymoje Nr. NV-2211 pateiktą vertinimo išvadą, teikia prašomus paaiškinimus.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. birželio 8 d. nutarimu Nr. 591 „Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3768“ buvo patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvada dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3768 (toliau – Įstatymo projektas), siūlant privalomą bioetanolio dalį benzine didinti tokia tvarka: nuo 2017 metų – iki 7,5 procento, o nuo 2020 metų – iki 10 procentų ir nepritarti privalomam biodegalų įmaišymui į 1 ir 2 klasių arktinį dyzeliną žiemos laikotarpiu.

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba 2016 m. liepos 20 d. sprendimu Nr. SV-S-1613 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ pakartotinai paprašė Vyriausybės pateikti išvadą dėl Įstatymo projekto, nurodant Įstatymo projekto poveikį valstybės biudžetui ir galimą poveikį galutinei dyzelino ir benzino kainai, atsižvelgiant į skirtingos kilmės biodegalų kiekį juose, konkrečius ekonominius skaičiavimus. Įvertinus Seimo valdybos prašomą pateikti informaciją, Vyriausybės 2016 m. gruodžio 7 d. nutarimu Nr. 1216 „Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3768“ patvirtinta nauja Vyriausybės išvada, kuria:

1. Nepritariama nuostatai dėl 10 procentų bioetanolio įmaišymo į benziną, nurodant, kad dėl seno automobilių parko (vidutiniškas transporto priemonių amžius – 15 metų, t. y. dauguma automobilių senesni nei 2000 metų gamybos) nauda gali būti nedidelė, palyginti su galima rizika pakenkti šių automobilių varikliams.

2. Nepritariama nuostatai dėl 5 procentų biodegalų įmaišymo žiemos laikotarpiu į 1 ir 2 klasių arktinį dyzeliną, kadangi kiltų pagrįsta rizika, kad į dyzeliną žiemos laikotarpiu galėtų būti įmaišomas iš trečiųjų šalių importuotas geromis žematemperatūromis savybėmis nepasižymintis riebalų rūgščių metilesteris. Tai pakenktų transporto priemonių varikliams.

Seimo valdyba 2017 m. birželio 7 d. sprendimu Nr. SV-S-289 „Dėl Įstatymų projektų išvadų“ Vyriausybės vėl paprašė pateikti išvadą dėl įstatymo projekto. Energetikos ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, parengė ir su suinteresuotomis institucijomis suderino Vyriausybės

išvados projektą, kuriuo pritariama dėl 10 procentų bioetanolio įmaišymo į benziną ir nepritariama dėl 5 procentų biodegalų įmaišymo žiemos laikotarpiu į 1 ir 2 klasių arktinį dyzeliną. Pažymime, kad sprendimas pritarti dėl 10 procentų bioetanolio įmaišymo į benziną buvo priimtas atsižvelgiant į grėsmę neįvykdyti įsipareigojimo, kad atsinaujinančių išteklių energijos dalis transporto sektoriuje būtų padidinta ne mažiau kaip iki 10 procentų, ir į iš esmės pasikeitusią situaciją:

1) Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatytas uždavinys 2020 metais atsinaujinančių išteklių energijos dalį transporto sektoriuje padidinti ne mažiau kaip iki 10 procentų. Pažymime, kad, vadovaujantis Statistikos departamento skelbiamais duomenimis apie kuro ir energijos balansą, bioetanolio ir biodyzelino galutinis suvartojimas transporto sektoriuje 2016 metais mažėjo daugiau nei 16 procentų. Lietuvos statistikos departamentas 2017 m. rugpjūčio 31 d. raštu Nr. SD-673 pateikė ataskaitą apie pažangą skatinant ir naudojant atsinaujinančius energijos išteklius (toliau – AEI), kurioje nurodoma, kad AEI dalis transporto sektoriuje 2016 metais, palyginti su 2015 metais, mažėjo beveik 1 procentiniu punktu, t. y. nuo 4,56 iki 3,63 procento. Tai turės įtakos AEI dalies, palyginti su galutiniu energijos suvartojimu, mažėjimui transporto sektoriuje ir uždavinių įgyvendinimui. Esama situacija rodo, kad atsiliekame nuo Europos Komisijai pateiktos Nacionaliniame atsinaujinančių išteklių energijos plane nurodytų planinių rodiklių ir indikatyvios laikinosios trajektorijos prognozės 2010–2020 metams, siekiant privalomos atsinaujinančių išteklių energijos dalies transporto sektoriuje 2020 metais.

2) Analizuojant viešai prieinamą VĮ „Regitra“ pateiktą informaciją dėl automobilių vidutinio amžiaus, pastebima, kad vidutinis amžius mažėja ir, 2017 m. sausio 1 d. duomenimis, vidutiniškai sudarė 13 metų, todėl mažėja senesnių nei 2000 metų gamybos automobilių, kuriems nerekomenduojamas benzinai, kurio sudėtyje yra leistinas kiekis – 10 procentų – bioetanolio, skaičius.

Vertindami Nutarimo projekto suderinamumą su 2017 m. birželio 1 d. Seimo priimtu Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 6, 38, 58 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymu Nr. XIII-406, kuriuo įgyvendinamos 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1513, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės ir Direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, nuostatos, pažymime, kad į benziną įmaišant 10 procentų bioetanolio ir paliekant galimybę, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasių arktinis dyzelinas gali būti be biodegalų, nebus pasiektas maksimalus leistinas (7 procentai) I kartos biodegalų vartojimas. Preliminariais skaičiavimais, I kartos biodegalų dalis sudarytų tik 4,6 procento, palyginti su visu energijos vartojimu transporto sektoriuje. Atkreipiame dėmesį, kad Energetikos ministerijos užsakymu UAB „Smart Continent LT“ atliktoje 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1513, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės ir Direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę ir įgyvendinimo Lietuvoje galimybių ir alternatyvų analizės bei poveikio vertinimo studijoje (toliau – Studija) nurodoma, rodiklio siekti didinant privalomą I kartos biodegalų įmaišymą į benziną (10 procentų visus metus) ir dyzeliną (7 procentus šiltuoju laikotarpiu ir 5 procentus šaltuoju laikotarpiu). Net ir įmaišant pagal šias normas (didesnės nei dabartinės), nebus pasiektas maksimalus leistinas I kartos biodegalų suvartojimas.

Energetikos ministerija, atsižvelgdama į Seimo valdybos 2016 m. liepos 20 d. sprendimą Nr. SV-S-1613 „Dėl įstatymų projektų išvadų“, yra atlikusi poveikio valstybės biudžetui ir galimo poveikio benzino kainai, privalomai įmaišant 10 procentų bioetanolio, vertinimą, kuris parodė, kad šis įmaišymas valstybės biudžeto lėšų nepareikalautų, tačiau, apytiksliais skaičiavimais, dėl didesnės bioetanolio dalies benzinai pabrangtų apie 1 procentą. Vertinant 10 procentų bioetanolio įmaišymo į benziną naudą, AEI dalis, palyginti su bendru energijos suvartojimu, padidėtų dvigubai, t. y. nuo 10 tūkst. t. n. e. iki 23 tūkst. t. n. e.

Energetikos ministerija, siekdama objektyvaus antikorpucinio vertinimo 2017 m. rugsėjo 15 d. raštu Nr. (8.2-10E)3-1766 kreipėsi į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą (toliau – Tarnyba) prašydama įvertinti antikorpucinio vertinimo atlikimo reikalingumą Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio

pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-3768. Tarnyba 2017 m. spalio 4 d. raštu Nr. 4-01-7423 pateikė išvadą nurodydama, kad atlikę antikorupcinį vertinimą pastabų ir pasiūlymų Projektui neturi.

Nutarimo projektas neperkelia Europos Sąjungos teisės aktų ir atitinka Vyriausybės programą.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Nutarimo projekte nėra apibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektui įtraukti į teisės sistemą bus keičiami teisės aktai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, kuriame nurodoma, kad turi būti atliekamas prioritetinių teisėkūros iniciatyvų, įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, teikiamų svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, kai numatoma reglamentuoti iki tol nereglamentuotus santykius, taip pat kai iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, Nutarimo projekto poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Nutarimo projektas teiktas derinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijai, Lietuvos biodegalų asociacijai, Lietuvos naftos produktų prekybos įmonių asociacijai, Lietuviškų degalinių sąjungai, Lietuvos nacionalinei vežėjų automobiliais asociacijai „Linava“.

Finansų ministerija, Susisiekimo ministerija ir Lietuvos nacionalinė vežėjų automobiliais asociacija „Linava“ pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturėjo. Pastabas ir pasiūlymus pateikė Teisingumo ministerija 2017 m. birželio 28 d. raštu Nr. (1.6 E) 2T-565, Aplinkos ministerija 2017 m. liepos 7 d. raštu Nr. (10-2)-D8-4859, Lietuvos biodegalų asociacija 2017 m. liepos 11 d. raštu, AB „Orlen Lietuva“ 2017 m. liepos 12 d. raštu Nr. D2(2.2-1)-3187, Žemės ūkio ministerija 2017 m. liepos 12 d. raštu Nr. 2D-2523 (12.51), Ūkio ministerija 2017 m. rugpjūčio 24 d. raštu Nr. 3-3584. Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, įvertinti derinimo pažymoje. Kitos institucijos pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto nepateikė.

Nutarimo projektą parengė Energetikos ministerijos Atsinaujinančių energijos išteklių skyriaus (vedėja Dovilė Almanytė, tel. 8 706 64 696, el. p. dovile.almanyte@enmin.lt) patarėja Lina Sveklaite (tel. 8 706 64 898, el. p. lina.sveklaite@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3768“ projektas, 2 lapai.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3768“ projekto Nr. 17-8289 derinimo pažyma, 9 lapai.

3. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2017 m. spalio 4 d. raštas Nr. 4-01-7423, 1 lapas.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS
ĮSTATYMO NR. XI-1375 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIP-3768**

2017 m.

Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2017 m. birželio 7 d. sprendimo Nr. SV-S-289 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3768 (toliau – Įstatymo projektas) 1 straipsniu siūlomai vienai iš teisinio reguliavimo priemonių – reikalavimui, kad degalų pardavimo vietose turi būti prekiaujama Lietuvos arba Europos Sąjungos standartų reikalavimus atitinkančiu benzinu, kuriame yra 10 procentų biodegalų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalimi, pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui patikslinti Įstatymo projekto 2 straipsnį ir nurodyti, kad Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymas įsigalioja 2018 m. gegužės 1 d.

2. Nepritarti Įstatymo projekto 1 straipsniu siūlomai kitai teisinio reguliavimo priemonei – reikalavimui, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasių arktinio dyzelino sudėtyje turi būti 5 procentai tūrio biodegalų – dėl šių priežasčių:

2.1. Rizikos dėl techninių automobilių ir geležinkelių transporto vidaus degimo variklių gedimų, kurie gali kilti esant žemai temperatūrai, kai riebalų rūgščių metilesteris (toliau – RRME) įmaišomas į dyzeliną, nėra iki galo iširtos. RRME vartojamosios savybės tampa kritinėmis esant žemai neigiamai temperatūrai, dėl to transporto priemonių bakuose gali susidaryti nuosėdų ir tai gali sukelti kuro filtrų sistemos problemų. Šios rizikos yra pripažįstamos Europos standartizacijos komiteto (CEN) parengtame RRME standarte LST EN 14214:2012+A1:2014 „Skystieji naftos produktai. Riebalų rūgščių metilesteriai (RRME), skirti dyzeliniams varikliams ir šildymo reikmėms. Reikalavimai ir tyrimo metodai“. Minėtame standarte nurodoma, kad konkrečios priežastys, dėl kurių transporto priemonių bakuose gali susidaryti nuosėdos, nėra tiksliai žinomos, todėl tyrimai dėl RRME žematemperatūrių savybių gerinimo atliekami toliau. Reikalavimui, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasių arktinio dyzelino sudėtyje turėtų būti 5 procentai tūrio biodegalų, įgyvendinti, apytiksliais skaičiavimais, prireiktų 9 mln. eurų naftos produktais prekiaujančių įmonių investicijų technologiniams procesams ir 4,55 mln. eurų kuro talpyklų statybai ir kuro kokybės kontrolei užtikrinti, dėl to dyzelino kaina padidėtų apytiksliai 2,1–2,3 procento (tai priklausytų nuo biodegalų žaliavos).

2.2. Siekiant įvertinti RRME įmaišymo į arktinį dyzeliną žiemos laikotarpiu galimybes, Lietuvos biodegalų asociacijos užsakymu buvo atlikti laboratoriniai tyrimai ir 2015 m. lapkričio 30 d. pristatyta tyrimus atlikusios uždarnosios akcinės bendrovės „SGS KLAIPĖDA LTD“ ataskaita. Nors ataskaitoje pateikiami tyrimų rezultatai rodo, kad tyrimų metu naudoto RRME įmaišymas į arktinį dyzeliną atitinka svarbiausius degalų mišinių kokybės testus, tyrimai buvo atliekami tik su RRME, pagamintu iš rapsų aliejaus, kurio žematemperatūros savybės atitinka Lietuvos ir Europos Sąjungos standartus, tačiau rinkoje yra RRME, pagaminto iš palmių, sojų ar saulėgrąžų aliejaus, nepasižyminčio pakankamai geromis

žematemperatūrėmis savybėmis. Nustačius privalomą reikalavimą, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasių arktinio dyzelino sudėtyje turi būti 5 procentai tūrio biodegalų, kiltų pagrįsta rizika, kad į dyzeliną žiemos laikotarpiu būtų įmaišomas iš trečiųjų šalių importuotas geromis žematemperatūrėmis savybėmis nepasižymintis RRME. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta 2.1 ir 2.2 papunkčiuose, Įstatymo projekte būtų tikslinga nustatyti, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasių arktinis dyzelinas gali būti be biodegalų.

3. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gruodžio 7 d. nutarimą Nr. 1216 „Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3768“.

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras

Energetikos viceministras

Vidmantas Macevičius

2017-10-09

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vedėjo pavaduotoja

Renata Adomaitytė-Šliogerienė
2017-10-09

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

Aušra Siniuvienė
2017-10-09

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Lietuvos Respublikos energetikos
ministerijai
E. pristatymo informacinė sistema

Į 2017-09-15

Nr. (8.2-10 E)3-
1766

ANTI KORUPCINIO VERTINIMO IŠVADA DĖL ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XIII-1375 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3768

2017 m. spalio 4 d. Nr. 4-01-7423

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 8 straipsnio 2 dalies nuostatomis, atlikome Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XIII-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3768 (toliau – Projektas) antikorupcinį vertinimą.

Atlikę antikorupcinį Projekto vertinimą pastabų ir pasiūlymų neturime.

L. e. direktoriaus pareigas

Žydrūnas Bartkus

Aivaras Raišys, tel. (8 706) 63 331, el. p. aivaras.raisys@stt.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	STT, A. Jakšto g. 6, 01105 Vilnius, Lietuva (2017-10-06 09:45:02)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Antikorupcinio vertinimo išvada dėl atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XIII-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3768
Dokumento registracijos data ir numeris	2017-10-04 Nr. 4-01-74232017-10-05 Nr. 2-5172
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2017-10-05 Nr. 2-5172
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Žydrūnas Bartkus, Direktorius pirmasis pavaduotojas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2017-10-04 18:05:55 (GMT+03:00)
Parašo formatas	Xades-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2017-10-04 18:06:05 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A), Registru Centro Sertifikavimo Centras, VI Registru Centras - I.k. 124110246,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-09-13 11:59:26–2018-09-13 11:59:26
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Raminta Bekešiuotė, Vyresnysis specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2017-10-04 18:31:37 (GMT+03:00)
Parašo formatas	Xades-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2017-10-04 18:31:38 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu išrašymo centras prie LR VRM, 2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2017-05-09 09:17:12–2020-05-08 09:17:12
Parašo paskirtis	registration-of-incomming-documents
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2017-10-05 08:51:56 (GMT+03:00)
Parašo formatas	Xades-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	1.2.840.113549.1.9.1=#1610696e666f40646f636c6f6769782e6c74,DocLogix CA,DocLogix CA,L=Vilnius,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2014-02-12 10:09:55–2019-02-11 10:09:55
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v11.0.0.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2017-10-06 09:45:02)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2017-10-06 09:45:02 atspausdino Skirmantė Draginė

Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

DERINIMO PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 39 STRAIPSNIO PAKETIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3768“ PROJEKTO NR. 17-8289

Eil. Nr.	Institucijos arba ūkio subjekto pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai (neatsižvelgta, atsižvelgta iš dalies)
1.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2017-07-07 Nr. (10-2)-D8-4859	<p>3. siūlome projekte įtvirtinti reikalavimą, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasės arktinio dyzelino sudėtyje būtų ne mažiau kaip 5 procentai tūrio biodegalų atsižvelgiant į tai, kad:</p> <p>3.1. „SGS Klaipėda LTD“ laboratorinių tyrimų ataskaitoje pateikta išvada, kad iš rapsų aliejaus pagamintų RRME tipo biodegalų įmaišymas į arktinį dyzeliną atitinka svarbiausius degalų mišinių kokybės testus;</p> <p>3.2. Latvijos mokslininkų atliktame tyrime (<i>Investigation of impact of biofuel blend on arctic diesel fuel properties (2010). Birkavs, Birzietis, Dukulis</i>) nustatyta, kad dyzelinas, kuriame biodegalų įmaišyta iki 5 procentų, atitiko 2 klasės arktiniam dyzelinui EN 590:2009 standartu keliamus žematemperatūrinių savybių reikalavimus (<i>cold filter plugging temperature, cloud point</i>);</p> <p>3.3. 2015 m. atliktame tyrime (<i>Comparative study of diesel and biodiesel on CI engine with emphasis to emissions-A review (2015). Shahir, Jawahar, Suresh</i>) nustatyta, kad didesnis biodegalų kiekis degaluose turi teigiamą poveikį mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekį ir aplinkos oro teršalų (policiklinių aromatinių angliavandenilių, anglies monoksido ir kietųjų dalelių) kiekį, kas labai aktualu dėl žiemos laikotarpiu urbanizuotose teritorijose fiksuojamo padidėjusio šių minėtų aplinkos oro teršalų kiekio;</p> <p>3.4. 2015 m. transporto sektoriuje išmesta 5,114 t CO₂ ekv. ir beveik 1 mln. t CO₂ ekv. viršyta leistina šiame sektoriuje išmesti (4,138 mln. t CO₂ ekv.) ŠESD kvota, nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 366 patvirtintame Nacionalinėje klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstituciniame veiklos plane kaip vertinimo rodiklis.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreipiamė dėmesį, kad rizikos dėl techninių automobilių ir geležinkelinių transporto vidaus degimo variklių gedimų, kurie gali kilti dėl riebalų rūgščių metilesterio (toliau – RRME) įmaišymo į dyzeliną esant žemai temperatūrai, nėra iki galo iširtos, ir tyrimai dėl RRME žematemperatūrinių savybių gerinimo atliekami toliau. Taip pat nors Lietuvos biodegalų asociacijos užsakymu UAB „SGS KLAIPEDA LTD“ atliktų laboratorinių tyrimų 2015 m. lapkričio 30 d. ataskaitoje pateikiami tyrimų rezultatai rodo, kad tyrimų metu naudoto RRME įmaišymas į arktinį dyzeliną atitinka svarbiausius degalų mišinių kokybės testus, pažymime, kad tyrimai buvo atliekami tik su RRME, pagamintu iš rapsų aliejaus, kurio žematemperatūrės savybės atitinka Lietuvos ir Europos Sąjungos standartus. Atkreipiamė dėmesį, kad rinkoje yra RRME, pagaminto iš palmių, sojų ar saulėgrąžų aliejaus, nepasižyminčio pakankamai geromis žematemperatūrėmis savybėmis. Nustačius privalomą reikalavimą, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasių arktinio dyzelino sudėtyje turi būti 5 procentai tūrio biodegalų, kiltų pagrįsta rizika, kad į dyzeliną žiemos laikotarpiu būtų įmaišomas iš trečiųjų šalių importuotas geromis žematemperatūrėmis savybėmis nepasižymintis RRME, todėl įtaka Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatytam uždaviniui 2020 metais įgyvendinti būtų nedidelė, palyginti su galima rizika dėl techninių transporto priemonių vidaus degimo variklių gedimų.</p>

2.		<p>Papildomai siūlome apriboti RRME, pagamintų iš kitų augalinių kultūrų, ne rapsų, patekimą į rinką, kol nebus atlikti atitinkami tyrimai, įrodantys tokių biodegalų atitiktį Lietuvos arba Europos standartų kėlimiems žematemperatūrinių savybių reikalavimams.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Apribojus RRME, pagaminto iš kitų augalinių kultūrų, ne rapsų, patekimą į rinką, būtų ribojama konkurencija ir laisvas prekių judėjimas, įtvirtintas Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo. Taip pat atkreipiamė dėmesį, kad Direktyva 2009/28/EB ir 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelino degalų (dyzelino) kokybės, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 93/12/EEB (toliau – Direktyva 98/70/EB), nustato tvarumo kriterijus, kuriuos turi atitikti biodegalai ir skystieji bioproductai, kad juos būtų galima įskaičiuoti siekiant nustatytų planinių rodiklių. Visos kitos nacionalinės teisinio reguliavimo priemonės, kuriomis nustatomas prekybos ribojimas, turėtų būti derinamos su Europos Komisija.</p>
3.	<p>Biodegalų asociacija 2017-07-11 raštu</p>	<p>1. Siekiant pagrįsti Nutarimo projekte išdėstytą nutarimą „<i>Nepriimti Įstatymo projekto 1 straipsniu siūlomai teisinio reguliavimo priemonė – reikalavimai, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasės arktinio dyzelino sudėtyje turi būti 5 % tūrio biodegalų</i>“, Nutarimo projekte kaip vienas iš argumentų nurodoma, kad rizikos dėl techninių automobilių ir geležinkelių transporto vidaus degimo variklių gedimų, kurie gali kilti esant žemai neigiamai temperatūrai, kai riebalų rūgščių metilesteris (toliau – RRME) įmaišomas į dyzeliną, nėra iki galo iširtos. Biodegalų asociacija su šiuo argumentu nesutinka.</p> <p>Rizikos, vartojant RRME, priešingai nei teigiama Nutarimo projekte, yra gerai įvertintos ir iširtos - tam ir yra nustatyti žematemperatūrinių savybių lygiai, kuriuos privalu atitikti pagal regioną ir klimato juostą. Papildomai prie dyzelino standarto EN590 yra išleistas Europos Standartizacijos komiteto standartas LST EN 14214:2012, kuris nurodo papildomus kriterijus, kuriuos reikia atitikti, kad būtų galima maišyti RRME, ir toks dyzelinas atitiktų visus keliamus kokybinius reikalavimus. Akcentuotina, kad Lietuvoje gaminamas RRME su dideliu rezervu atitinka visus kriterijus.</p> <p>Taip pat norėtume pabrėžti, kad RRME Europos Sąjungoje vartojamas jau apie 15 metų. Ir beveik visose ES šalyse degalais su biodalimi prekiaujama išties metus, t.y. šaltuoju metų laikotarpiu nedaromos jokios išimtys ir biodegalai yra maišomi ne tik į benziną,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreipiamė dėmesį, kad rizikos dėl techninių automobilių ir geležinkelių transporto vidaus degimo variklių gedimų, kurie gali kilti dėl RRME įmaišymo į dyzeliną esant žemai temperatūrai, nėra iki galo iširtos, ir tyrimai dėl RRME žematemperatūrinių savybių gerinimo atliekami toliau. Nors Lietuvos biodegalų asociacijos užsakyamu UAB „SGS KLAIPEDA LTD“ atliktų laboratorinių tyrimų 2015 m. lapkričio 30 d. ataskaitoje pateikiami tyrimų rezultatai rodo, kad tyrimų metu naudoto RRME įmaišymas į arktinį dyzeliną atitinka svarbiausius degalų mišinių kokybės testus, pažymime, kad tyrimai buvo atliekami tik su RRME, pagamintu iš rapsų aliejaus, kurio žematemperatūrės savybės atitinka Lietuvos ir Europos Sąjungos standartus. Atkreipiamė dėmesį, kad rinkoje yra RRME, pagaminto iš palmių, sojų ar saulėgrąžų aliejaus, nepasižyminčio pakankamai geromis žematemperatūrėmis savybėmis. Nustačius privalomą reikalavimą, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasių arktinio dyzelino sudėtyje turi būti 5 procentai tūrio biodegalų, kiltų pagrįsta rizika, kad į dyzeliną žiemos laikotarpiu būtų įmaišomas iš trečiųjų šalių importuotas geromis žematemperatūromis savybėmis nepasižymintis RRME, todėl įtaka Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatydam uždaviniui 2020 metais įgyvendinti būtų nedidelė, palyginti su galima rizika dėl techninių transporto priemonių vidaus degimo variklių gedimų.</p>

	<p>bet ir į dyzeliną (pvz.: Lenkijoje, Švedijoje RRME į dyzeliną maišomas ištisus metus ir sudaro 7 proc.).</p> <p>Akcentuotina, kad RRME į dyzeliną žiemos laikotarpiu maišomas netgi Skandinavijos šalyse – valstybėse, kuriose oro temperatūra žiemą yra ženkiai mažesnė nei Lietuvoje. Be kita ko, tai, kad dyzelinas, savo sudėtyje turintis RRME, atitinka visus jam keliamus kokybės reikalavimus ir yra tinkamas naudoti šaltuoju metų laikotarpiu, patvirtina ir faktas, kad Lietuvoje pagamintas RRME yra eksportuojamas ir naudojamas žiemą Šiaurės Europos valstybėse (tokiose kaip Švedija ir Norvegija).</p> <p>Taigi būgštavimai dėl žieminio dyzelino su RRME kokybės, Biodegalų asociacijos įsitikinimu, yra nepagrįsti.</p>	
4.	<p>2. Grindžiant minėtą nutarimą, Nutarimo projekte taip pat nurodoma, kad reikalavimas, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasės aktinis dyzelinas savo sudėtyje turėtų 5 % tūrio biodegalų, preliminariais vertinimais, pareikalautų 2,38 mln. eurų papildomų kompensacijų iš valstybės biudžeto lėšų biodyzelino gamintojams žaliavų įsigijimui (išauginimui), 9 mln. eurų naftos produktais prekiaujančių įmonių investicijų technologiniams procesams ir 4,55 mln. eurų kuro talpyklų statybai ir kuro kokybės kontrolės užtikrinimui, dėl to dyzelino kaina padidėtų apytiksliai 2,5-2,7 % priklausomai nuo biodegalų žaliavos.</p> <p>Su šiais argumentais Biodegalų asociacija taip pat nesutinka.</p> <p>Pirmiausia norėtume akcentuoti ir atkreipti LR Energetikos ministerijos dėmesį į tai, kad subsidija biodegalams nėra susijusi su privalomąją biodegalų dalimi, todėl privalomosios biodegalų dalies 1 ir 2 klasės arktiniame dyzeline nustatymas žiemos laikotarpiu nepareikalautų iš valstybės biudžeto jokių papildomų lėšų. Paramos susiejimas su vartojimu yra klaidingas ir to daryti nereikėtų. Biodegalų asociacijos nuomone, patvirtinus minėtą priemonę, t.y. nustatčius reikalavimą, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasės arktinio dyzelino sudėtyje turi būti 5 % tūrio biodegalų, paramos lygis turėtų likti toks pat, kadangi parama yra notifikuota ES.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Investicijų poreikis naftos produktais prekiaujančių įmonių technologiniams procesams ir kuro talpyklų statybai bei kuro kokybės kontrolei užtikrinti buvo pateiktas atsižvelgiant į Energetikos ministerijos užsakymu UAB „Smart Continent LT“ atliktą 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1513, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės ir Direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę ir įgyvendinimo Lietuvoje galimybių ir alternatyvų analizę ir poveikio vertinimą. Vertinime atlikta analizė parodė, kad nustačius privalomą įmaišomo RRME ar kitos rūšies biodyzelino dalį dyzeline šaltuoju laikotarpiu kuro kainos padidėjimą lemtų degalų gamintojų investicijos į gamybos ir degalų saugojimo įrenginius, papildomų priedų naudojimas siekiant užtikrinti degalų kokybę žiemos sezonu.</p>

	<p>Argumentai dėl papildomų investicijų (9 mln. eurų naftos produktams prekiaujančių įmonių investicijų technologiniams procesams ir 4,55 mln. eurų kuro talpyklų statybai ir kuro kokybės kontrolės užtikrinimui) taip pat yra nepagrįsti. Šiuo metu rinkoje biodegalų maišymas į dyzeliną vyksta visus metus, išskyrus žiemą. Taiigi faktiškai biodegalai į dyzeliną maišomi apie 6-7 mėn. Tai reiškia, kad visa sistema ir technologiniai procesai, reikalingi biodegalų maišymui į dyzeliną, jau yra ir investuoti į tai nebereikia. Be kita ko, norėtume pabrėžti, kad anksčiau buvo leidžiama nemaišyti, tik prekiaujant II-os klasės arktiniu dyzelinu, tuo tarpu į I-os klasės arktinį dyzeliną buvo maišoma. Todėl manytume, kad tiek logistika, tiek technologinė pusė bei visa įranga yra pilnai veikianti ir papildomos lėšos tikrai nebus reikalingos. Biodegalų asociacijos nuomone, maišymas iš visus metus kaip tik padėtų atsirasti sinergijai – dėl maišymo iš visus metus turėtų sumažėti kaštai bei talpos.</p> <p>Dėl investicijų, skirtų kuro kokybės užtikrinimui, norėtume pastebėti, kad šiltuoju metų laikotarpiu kuro kokybė ir tikrinama, ir užtikrinama (taigi, kontrolės mechanizmas veikia), todėl nesuprantama, kokios papildomos investicijos gali būti reikalingos, siekiant užtikrinti kuro kokybę žiemą, jei visas kontrolės mechanizmas jau yra veikiantis.</p>	
5.	<p>Nutarimas nepritarti pasiūlytai priemonei - <i>reikalavimui, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasės arktinio dyzelino sudėtyje turi būti 5 % tūrio biodegalų</i> – grindžiamas ir tuo, kad rinkoje egzistuoja RRME, gaminamas iš palmių, sojų ar saulėgrąžų aliejaus, nepasizižymintio pakankamai geromis žematemperatūrinėmis savybėmis. Nutarimo projekte baiminamasi, kad nustačius privalomą reikalavimą, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasės arktinio dyzelino sudėtyje turi būti 5 % tūrio biodegalų, kiltų pagrįsta rizika, kad į dyzeliną žiemos laikotarpiu būtų įmaišomas iš trečiųjų šalių importuotas geromis žematemperatūrinėmis savybėmis nepasizižymintis RRME.</p> <p>Biodegalų asociacija supranta, kad egzistuoja tokia problema (kad į rinką patenka iš trečiųjų šalių importuotas RRME, kuris gaminamas iš palmių, sojų ar saulėgrąžų aliejaus, nepasizižymintio geromis</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Apribojus RRME, pagaminto iš kitų augalinių kultūrų, ne rapsų, patekimą į rinką, būtų ribojama konkurencija ir laisvas prekių judėjimas, įtvirtintas Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo. Direktyva 2009/28/EB ir Direktyva 98/70/EB nustato tvarumo kriterijus, kuriuos turi atitikti biodegalai ir skystieji bioproduktai, kad juos būtų galima įskačiuoti siekiant nustatytų planinių rodiklių. Pažymėtina, kad visos kitos nacionalinės teisinio reguliavimo priemonės, kuriomis nustatomas prekybos ribojimas, turėtų būti derinamos su Europos Komisija.</p> <p>Pažymime, kad, nustačius privalomą reikalavimą, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasių arktinio dyzelino sudėtyje turi būti 5 procentai tūrio biodegalų, kiltų pagrįsta rizika, kad į dyzeliną žiemos laikotarpiu būtų įmaišomas iš trečiųjų šalių importuotas</p>

	<p>žematemperatūrinėmis savybėmis, ko pasekoje, įmaišius tokį RRME į arktinį dyzeliną, kokybė nėra tokia, kokios reikėtų, esant žemesnei temperatūrai. Dėl šios priežasties Biodegalų asociacija ne kartą teikė pasiūlymus Energetikos ministerijai griežčiau kontroliuoti tiekiamo biodyzelino ir naudojamo įmaišyti į mineralinį dyzeliną kokybę, užtikrinant, kad tik kokybiškas ir atitinkantis mūsų klimatinės sąlygas biodyzelinas būtų naudojamas Lietuvoje), bet ją galima nesunkiai išspręsti pakoregavus teisinį reguliavimą – Lietuvos Respublikos energetikos ministro, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymą dėl Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių patvirtinimo (toliau - Privalomieji kokybės rodikliai) - taip, kad būtų užtikrinta, jog į rinką nepatektų nekokybiškas RRME.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, kai biodegalai yra nekokybiški, įmaišius tokius biodegalus į dyzeliną, toks dyzelinas neretai pradžioje atitinka dyzelino standartą LST EN 590. Tik vėliau, tokiems degalams pastovėjus ilgesnį laiką, pasirodo problemos. Todėl, siekiant užtikrinti tinkamą dyzelino su biodalimi kokybę, būtina užkirsti kelią problemoms atsiradimui, dar prieš jai pasirodant. Tai galima padaryti, įvedant papildomus reikalavimus, kurie būtų keliami biodegalams, maišomiems į dyzeliną.</p> <p>Atsižvelgdama į aukščiau identifikuotą problemą bei remdamasi UAB „SGS KLAIPĖDA LTD“ atliktų tyrimų rezultatais, taip pat CEN rekomendacijose LST EN 14214 nustatytais rekomenduojamais kokybės rodikliais, Biodegalų asociacija siūlo Privalomuosiuose kokybės rodikliuose biodegalams papildomai nustatyti šiuos kokybinius rodiklius, kurie padės užtikrinti, kad į dyzeliną būtų maišomi tik kokybiški biodegalai, o gautas produktas (dyzelinas su biodalimi) pilnai atitiktų visus kokybinius reikalavimus, ir jo kokybė nesuprastėtų, praėjus ilgesniam laikotarpiui:</p>	<p>geromis žematemperatūrinėmis savybėmis nepasižymintis RRME, todėl įtaka Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatytam uždaviniui 2020 metais įgyvendinti būtų nedidelė, palyginti su galima rizika dėl techninių transporto priemonių vidaus degimo variklių gedimų.</p>						
		<table><tr><th>Parametro pavadinimas</th><th>Siūloma parametro reikšmė</th></tr><tr><td>Drėgmės kiekis</td><td>max 200 mg/kg</td></tr><tr><td>Oksidacijos stabilumas h</td><td>min 12 h</td></tr></table>	Parametro pavadinimas	Siūloma parametro reikšmė	Drėgmės kiekis	max 200 mg/kg	Oksidacijos stabilumas h	min 12 h
Parametro pavadinimas	Siūloma parametro reikšmė							
Drėgmės kiekis	max 200 mg/kg							
Oksidacijos stabilumas h	min 12 h							

	<table><tr><td></td><td>Pastaba. Būtina naudoti oksidacijos stabilumo priedą (0,5 kg / tonai RRME).</td></tr><tr><td>Bendras glicerolio kiekis</td><td>max 0,15 %</td></tr><tr><td>Monogliceridų kiekis</td><td>max 0,50 %</td></tr><tr><td>Ribinė filtruojamumo temperatūra (RFT)</td><td>Vasaros laikotarpiu max -12 °C Žiemos laikotarpiu max -26 °C</td></tr></table> <p>Be kita ko, atsižvelgdama į UAB „SGS KLAIPĖDA LTD“ ataskaitoje pateiktus rezultatus, kuriuose konstatuota, kad RRME, pagaminto iš rapsų aliejaus, įmaišymas į arktinį dyzeliną atitinka visus keliamus kokybinius reikalavimus, bei siekiant išvengti galimų piktnaudžiavimų, kai kartu su RRME yra sumaišomi ir kiti priedai, kurie prastina biodegalų kokybę, Biodegalų asociacija siūlo Privalomuosiuose kokybės rodikliuose nustatyti, kad įmaišymui į mineralinį dyzeliną skirtas RRME turi būti tiekiamas tik pagamintas iš rapsų aliejaus. Šio reikalavimo tinkamą įgyvendinimą būtų galima nesunkiai užtikrinti, tikrinant biodyzelino riebiųjų rūgščių sudėtį.</p> <p>Akcentuojame, kad tik vienos priemonės iš pasiūlytų dviejų patvirtinimas (Nutarimo projekte pritarta tik <i>reikalavimui, kad degalų pardavimo vietose turi būti prekiaujama Lietuvos arba ES standartų reikalavimus atitinkančiu benzinu, kuriame yra 10 % biodegalų</i>) nesudarys sąlygų iki 2020 m. pasiekti, kad atsinajinantys energijos ištekliai sudarytų ne mažiau nei 10 % transporto sektoriuje sunaudojamos energijos kiekio. Norint iki nurodytos datos pasiekti nustatytus tikslus, būtina privalomąją biodegalų dalį padidinti ženklėniu mastu. Ženklesnį mastą galima pasiekti, tik vienu metu taikant abi pasiūlytas priemones.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, prašome Energetikos ministerijos, sprendžiant dėl Nutarimo projekto, atsižvelgti į Biodegalų asociacijos išsakytus argumentus bei pateiktus pasiūlymus.</p>		Pastaba. Būtina naudoti oksidacijos stabilumo priedą (0,5 kg / tonai RRME).	Bendras glicerolio kiekis	max 0,15 %	Monogliceridų kiekis	max 0,50 %	Ribinė filtruojamumo temperatūra (RFT)	Vasaros laikotarpiu max -12 °C Žiemos laikotarpiu max -26 °C	
	Pastaba. Būtina naudoti oksidacijos stabilumo priedą (0,5 kg / tonai RRME).									
Bendras glicerolio kiekis	max 0,15 %									
Monogliceridų kiekis	max 0,50 %									
Ribinė filtruojamumo temperatūra (RFT)	Vasaros laikotarpiu max -12 °C Žiemos laikotarpiu max -26 °C									
6.	<div>AB „Orlen Lietuva“ 2017-07-12 Nr. D2(2.2-1)-3187</div> <div>1. Akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“ (toliau – Bendrovė) specialistai susipažino su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos atsinajinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo</div>	<div>Atsižvelgta iš dalies.</div> <div>Direktyvoje 2009/28/EB nustatytas tikslas, kad visos valstybės narės iki 2020 metų turi užtikrinti, kad atsinajinančių energijos</div>								

	<p>projekto Nr. XIIP-3768“ projektu (toliau – Išvados projektas) ir teikia šias pastabas.</p> <p>Bendrovė, iš esmės, pritaria Išvados projekto siūlymams. Šiuo raštu norime atkreipti Jūsų dėmesį į Bendrovės praktikoje pastebėtas biodegalų savybes, kurios aktualios vertinant įstatymo projekto siūlymus.</p> <p><i>Dėl Išvados projekto siūlymo pritarti didesnei privalomajai biodegalų daliai benzine</i></p> <p>Išvados projekto siūlymui neprieštariaujame, visgi, atkreipiamė Jūsų dėmesį į keletą svarbių faktorių, kuriuos būtina įvertinti tam, kad būtų tinkamai pasiruošta sklandžiam šio siūlymo įgyvendinimui.</p> <p>Aplinkybės, kurios yra teisingai įvardintos dėl to paties įstatymo projekto priimtos Vyriausybės išvados (2016 m. gruodžio 7 d. nutarimas Nr. 1216) 1 punkte, išliko aktualios ir šiuo metu. Atitinkamai, vairuotojai ir degalų užpylimo įrenginių valdytojai turėtų būti deramai supažindinti su būsimais pasikeitimais benzino kokybėje ir jiems pasiruošti. Viena esminių su etanolio dalies didinimu susijusių rizikų – didėjanti vandens absorbcija. Kuo didesnė etanolio dalis benzine, tuo didesnė yra vandens absorbcija ir su tuo susijusios rizikos. Šių rizikų prevencijai būtina kruopštesnė įrenginių priežiūra, todėl transporto priemonių ir degalinių bei talpyklų valdytojai turėtų būti tam pasiruošę. Bendrovės vertinimu, pakopinis etanolio dalies didinimas, koks jau buvo siūlytas 2016 m. birželio 8 d. Vyriausybės išvadoje (Nr. 591) taip pat leistų minimizuoti rizikas.</p>	<p>išteklių dalis transporto sektoriuje būtų 10 procentų. Pažymime, kad, vadovaujantis Statistikos departamento skelbiamais duomenimis apie kuro ir energijos balansą, bioetanolio ir biodyzelino galutinis suvartojimas transporto sektoriuje 2016 metais mažėjo daugiau nei 16 procentų. Tai turės įtakos atsinaujinančių energijos išteklių dalies, palyginti su galutiniu energijos suvartojimu, mažėjimui transporto sektoriuje ir tikslų pasiekimui.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad faktinės aplinkybės, nurodytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gruodžio 7 d. nutarimo Nr. 1216 „Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3768“ 1.1 papunktyje, yra pasikeitusios – analizuojant viešai prieinamą VI „Regitra“ pateiktą informaciją dėl transporto priemonių vidutinio amžiaus pastebima, kad transporto priemonių vidutinis amžius mažėja ir, 2017 m. sausio 1 d. duomenimis, vidutiniškai sudarė 13 metų.</p>
7.	<p>Paminėtina ir tai, kad degalų pardavimo vietose ir toliau turėtų būti leidžiama prekiauti ir benzinu be etanolio (98 markės).</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Direktyvoje 2009/28/EB nustatytas tikslas, kad visos valstybės narės iki 2020 metų turi užtikrinti, kad atsinaujinančių energijos išteklių dalis transporto sektoriuje būtų 10 procentų. Pažymime, kad, vadovaujantis Statistikos departamento skelbiamais duomenimis apie kuro ir energijos balansą, bioetanolio ir biodyzelino galutinis suvartojimas transporto sektoriuje 2016 metais mažėjo daugiau nei 16 procentų. Tai turės įtakos atsinaujinančių energijos išteklių dalies galutiniam energijos suvartojime mažėjimui transporto sektoriuje ir tikslų pasiekimui. Taip pat įtvirtinus šį pasiūlymą nebūtų skatinamas biodegalų naudojimas.</p>

8.	<p>Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2017-07-12 Nr. 2D-2523 (12.51)</p>	<p>Išnagrinėjome pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-3768“ (toliau – Nutarimo projekto). Nutarimo projektui iš esmės pritariame. Siūlome Nutarimo projekto antrame punkte numatyti teisinio reguliavimo priemonę, kad ir arktiniame dyzeline turi būti 5 proc. biodegalų.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad rizikos dėl techninių automobilių ir geležinkelio transporto vidaus degimo variklių gedimų, kurie gali kilti dėl RRME įmaišymo į dyzeliną esant žemai temperatūrai, nėra iki galo iširtos, ir tyrimai dėl RRME žematemperatūrinių savybių gerinimo atliekami toliau. Nors Lietuvos biodegalų asociacijos užsakyму UAB „SGS KLAIPĖDA LTD“ atliktų laboratorinių tyrimų 2015 m. lapkričio 30 d. ataskaitoje pateikiami tyrimų rezultatai rodo, kad tyrimų metu naudoto RRME įmaišymas į arktinį dyzeliną atitinka svarbiausius degalų mišinių kokybės testus, pažymime, kad tyrimai buvo atliekami tik su RRME, pagamintu iš rapsų aliejaus, kurio žematemperatūros savybės atitinka Lietuvos ir Europos Sąjungos standartus. Atkreipiame dėmesį, kad rinkoje yra RRME, pagaminto iš palmių, sojų ar saulėgrąžų aliejaus, nepasižymintio pakankamai geromis žematemperatūromis savybėmis. Nustačius privalomą reikalavimą, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasių arktinio dyzelino sudėtyje turi būti 5 procentai tūrio biodegalų, kiltų pagrįsta rizika, kad į dyzeliną žiemos laikotarpiu būtų įmaišomas iš trečiųjų šalių importuotas geromis žematemperatūromis savybėmis nepasižymintis RRME, todėl įtaka Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatyto uždaviniui 2020 metais įgyvendinti būtų nedidelė, palyginti su galima rizika dėl techninių transporto priemonių vidaus degimo variklių gedimų.</p>
9.	<p>Lietuvos Respublikos ūkio ministerija 2017-08-24 Nr. 3-3584</p>	<p>2. Atsižvelgdami į „SGS Klaipėda LTD“ laboratorinių tyrimų ataskaitoje pateiktą išvadą, kad iš rapsų aliejaus pagamintų RRME tipo biodegalų įmaišymas į arktinį dyzeliną atitinka svarbiausius degalų mišinių kokybės testus, siūlome Nutarimo projektu pritarti Įstatymo projekto 1 straipsniu siūlomam reikalavimui, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasės arktinio dyzelino sudėtyje būtų ne mažiau kaip 5 procentai tūrio biodegalų, tačiau vykdoma rinkos priežiūra ir kitomis priemonėmis turi būti užtikrinama, kad su visais rinkoje egzistuojančiais RRME, pagamintais iš augalinių kultūrų, tiekiamo Lietuvos rinkai dyzelino kokybiniai parametrai atitiktų dyzelinui taikomame standarte nustatytus reikalavimus. Siekiant išvengti pereinamuoju laikotarpiu tarp šiltojo ar šaltojo sezonų galinčių iškilti problemų naftos produktais prekiaujančioms įmonėms ir naudotojams dėl keičiamo RRME kiekio dyzeline, siūlytina</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad rizikos dėl techninių automobilių ir geležinkelio transporto vidaus degimo variklių gedimų, kurie gali kilti dėl RRME įmaišymo į dyzeliną esant žemai temperatūrai, nėra iki galo iširtos, ir tyrimai dėl RRME žematemperatūrinių savybių gerinimo vyksta toliau. Nors Lietuvos biodegalų asociacijos užsakyму UAB „SGS KLAIPĖDA LTD“ atliktų laboratorinių tyrimų 2015 m. lapkričio 30 d. ataskaitoje pateikiami tyrimų rezultatai rodo, kad tyrimų metu naudoto RRME įmaišymas į arktinį dyzeliną atitinka svarbiausius degalų mišinių kokybės testus, pažymime, kad tyrimai buvo atliekami tik su RRME, pagamintu iš rapsų aliejaus, kurio žematemperatūros savybės atitinka Lietuvos ir Europos Sąjungos standartus. Atkreipiame dėmesį, kad rinkoje yra RRME, pagaminto iš palmių, sojų ar</p>

	reikalavimą, kad dyzelino sudėtyje būtų ne mažiau kaip 5 procentai tūrio biodegalų, numatyti taikyti visus metus.	saulėgrąžų aliejaus, nepasizyminčio pakankamai geromis žematemperatūromis savybėmis. Nustačius privalomą reikalavimą, kad žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasių arktinio dyzelino sudėtyje turi būti 5 procentai tūrio biodegalų, kiltų pagrįsta rizika, kad į dyzeliną žiemos laikotarpiu būtų įmaišomas iš trečiųjų šalių importuotas geromis žematemperatūromis savybėmis nepasizyminčios RRME, todėl įtaka Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatytam uždaviniui 2020 metais įgyvendinti būtų nedidelė, palyginti su galima rizika dėl techninių transporto priemonių vidaus degimo variklių gedimų.
--	---	--

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vedėjo pavaduotoja
Renata Adomaitytė-Šliogerienė
2017-10-09

Energetikos viceministras
Vidmantas Macevičius
2017-10-09

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja
Aušra Siniuvienė
2017-10-09

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖS
IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-
1375 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3768“ PROJEKTO
(TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)
(TAP NR. TAP-17-1199(2); TAIS NR. 17-9848(2))

2017-10-12Nr.NV-2609

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto, patikslinto pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas (2017-08-29 d. išvados Nr. NV-2201), atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, papildomų pastabų ir pasiūlymų neturime.

Vyriausiasis patarėjas

Aleksandr Radčenko